

Received: August 29, 2019
Revised: October 11, 2019
Accepted: October 16, 2019

การจัดการต้นทุนโลจิสติกส์ของมะพร้าวน้ำหอม

กนกพัชร กอประเสริฐ¹ นภัสสร ลีริคุณาภรณ์²
เบญจมาศ ทับทิมใส³ และ พลกฤษณ์ ปรางแก้ว⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการต้นทุนโลจิสติกส์และการบริหารต้นทุนโลจิสติกส์มะพร้าวน้ำหอมในจังหวัดราชบุรี โดยประยุกต์วิธีวิเคราะห์ต้นทุนฐานกิจกรรมเพื่อให้ทราบโครงสร้างต้นทุนซึ่งจะนำไปสู่แนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการต้นทุนที่มีความเหมาะสม จากการศึกษาวิเคราะห์กิจกรรมโลจิสติกส์ที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการแบ่งส่วนต้นทุนตามกิจกรรม

ผลจากการศึกษาพบว่า ต้นทุนโลจิสติกส์ของโซ่อุปทานมะพร้าวน้ำหอมรวม คิดเป็นร้อยละ 46.9 โดยแบ่งต้นทุนโลจิสติกส์รวมออกเป็น 3 ส่วน คือ ต้นทุนของกิจกรรมต้นน้ำด้านกระบวนการจัดหาวัตถุดิบและการเพาะปลูกมะพร้าวน้ำหอม คิดเป็นร้อยละ 12.9 ต้นทุนของกิจกรรมกลางน้ำด้านการขนส่งและกระจายมะพร้าวน้ำหอมของคนกลาง คิดเป็นร้อยละ 21 และต้นทุนของกิจกรรมปลายน้ำด้านการขายมะพร้าวน้ำหอมให้กับผู้บริโภคคนสุดท้าย คิดเป็นร้อยละ 13 ดังนั้น ต้นทุนที่เกิดจากกิจกรรมกลางน้ำเป็นต้นทุนโลจิสติกส์สูงสุด ผลจากการวิจัยในครั้งนี้นำไปสู่แนวทางในการลดต้นทุนกิจกรรมโลจิสติกส์และโซ่อุปทานมะพร้าวน้ำหอมเพื่อใช้ในการวางแผนการจัดการโลจิสติกส์และเกิดประโยชน์กับเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวน้ำหอมในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมในอนาคต

คำสำคัญ: การจัดการต้นทุน; โลจิสติกส์; มะพร้าวน้ำหอม

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
85 หมู่ 3 ถนนมาลัยแมน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000, ประเทศไทย
อีเมล : Kanokpatch@gmail.com

^{2,3,4}สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

The Logistics Cost Management of Aroma Coconut

Kanokpatch Kopraser¹ Napatsorn Sirikunaporn²
Benjammas Tubtimsai³ and Ponlakit Prangkaew⁴

Abstract

The Objectives of this research were to know the logistics management cost of aroma coconuts in Ratchaburi Province. The study analyze of the aroma coconuts logistics cost using “Activity base costing (ABC)” method in order to understand cost structure and use as a guideline to development and reduce logistics costs.

The analysis of logistics cost was separated by each activity. The study three that the aroma coconuts logistics and supply chain total cost 46.9 Percent, it was found that the upstream logistics costs of aroma coconut accounted for a total cost of 12.9 Percent, the middle logistics costs amount 21 Percent and downstream logistics costs, there is a cost 13 Percent, the study found that the logistics cost that has the highest cost is middle logistics activity, this study will lead to the transfer of information will lead to reduce the cost of various logistics activities, that will be used to develop and plan the logistics management and benefit the coconut growers in the area appropriately in the future.

Keywords: Cost Management; Logistics; Aroma Coconut

Type of Article: Research Article

¹Faculty of management Science, Nakhon Pathom Rajabhat University
85 Moo 3 Malai Man Road, Muang Nakhon Pathom 73000, Thailand
E-mail: Kanokpatch@gmail.com

^{2,3,4}International Business, Faculty of management Science, Nakhon Pathom Rajabhat University

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มะพร้าวน้ำหอมจัดเป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศไทย พื้นที่ปลูกหลักในเขตภาคกลาง เช่น จังหวัดนครปฐม จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดราชบุรี โดยมีพื้นที่เพาะปลูกประมาณ 0.6 ล้านไร่ อำเภอดำเนินสะดวกเป็นพื้นที่สำคัญในการเพาะปลูกมะพร้าวน้ำหอม ประมาณ 557 ไร่ มีเกษตรกรขึ้นทะเบียน จำนวน 76 ราย (สำนักงานเศรษฐกิจเกษตร, 2546) และมะพร้าวน้ำหอมมีความสำคัญทั้งเพื่อการบริโภคและการส่งออก แต่พบปัญหาที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในหลายด้าน ได้แก่ พ่อค้าคนกลางกดราคารับซื้อ รวมถึงการกำหนดราคาและมาตรฐานของมะพร้าวขึ้นอยู่กับผู้รับซื้อรายใหญ่หรือตลาดกลาง ในบางพื้นที่มีผู้รับซื้อผูกขาดเพียงเจ้าเดียว และยังพบว่าผู้รับซื้อปฏิบัติไม่ซื่อตรงต่อเกษตรกร เช่น การนับโก่งปริมาณและผิวนัดการตัด (ปฐมชัย คชะสุต และคณะ, 2560; กิตติศักดิ์ พูนสิน, 2546) ขาดความรู้ในการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต การจัดการต้นทุนโลจิสติกส์ที่เหมาะสม ขาดกระบวนการวางแผนการปฏิบัติการและการควบคุมการไหลของสินค้า การเคลื่อนย้ายและการจัดเก็บสินค้าอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น รวมถึงปัญหาเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพมะพร้าวน้ำหอมระหว่างการขนส่งเนื่องจากเป็นสินค้าที่มีอายุสั้น สอดคล้องกับการศึกษาของกิตติศักดิ์ พูนสิน (2546, หน้า 76-78) พบว่า ผลผลิตมะพร้าวมีความไม่แน่นอนของระยะเวลาในการเก็บเกี่ยว ธรรมชาติที่ยั่งยืน (2557, หน้า 156-165)

วิธีการในการช่วยลดต้นทุนให้แก่เกษตรกร โดยการศึกษาต้นทุนโลจิสติกส์ในการผลิตมะพร้าว น้ำหอมของเกษตรกรเพื่อบริหารจัดการต้นทุนให้เกิดประสิทธิภาพ รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าในหลายด้าน อาทิ ด้านเวลา สถานที่ และความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า รวมถึงความปลอดภัยของสินค้าโดยการบริหารจัดการต้นทุนโลจิสติกส์ในระดับพื้นที่ปลูก เพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกได้ทราบต้นทุน ตั้งแต่ค่าใช้จ่ายการจัดหาปัจจัยการ

ผลิตของเกษตรกร ค่าใช้จ่ายในการขนส่ง รวมถึงค่าใช้จ่ายด้านการบริหารจัดการในกระบวนการผลิตที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นและส่งผลกระทบต่อศักยภาพในการแข่งขันของเกษตรกร รวมถึงผู้เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทานของมะพร้าว (เอกชัย คุปตาวาทิน, 2559) ดังนั้น การนำแนวคิดเรื่องการลดต้นทุนโลจิสติกส์มาสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันจึงถือเป็นการสร้างศักยภาพในการบริหารจัดการต้นทุนที่ดีขึ้นและจำเป็นต้องทราบถึงต้นทุนด้านโลจิสติกส์ที่แท้จริงในระดับจุลภาค ที่มีความชัดเจนลึกลงไปถึงระดับของกิจกรรมโลจิสติกส์ในระดับสวนมะพร้าว น้ำหอมที่เกิดขึ้นเพื่อสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของเกษตรกรผู้ผลิตมะพร้าว น้ำหอมในระดับต้นน้ำของไทยโดยงานวิจัยในครั้งนี้เป็นการลงพื้นที่ในการสำรวจข้อมูลและสัมภาษณ์เชิงลึกเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกมะพร้าว น้ำหอมในพื้นที่อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการจัดการระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทานมะพร้าว น้ำหอมเพื่อการส่งออก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
- 2) เพื่อเสนอแนวทางในการบริหารจัดการต้นทุนโลจิสติกส์และโซ่อุปทานมะพร้าว น้ำหอมเพื่อการส่งออก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับทฤษฎีและแนวคิดด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน ต้นทุนฐานกิจกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ธุรกิจเกือบทุกประเภทมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาวัตถุดิบ การผลิต การขาย และการจัดจำหน่าย ซึ่งในหลายธุรกิจต้นทุนจากการขนส่งนับเป็นต้นทุนที่สำคัญส่งผลกระทบต่อต้นทุนรวมของผลิตภัณฑ์และบริการ นอกเหนือจากนี้การขนส่งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเพิ่มคุณค่าของสินค้าและ

บริการทำให้ผู้บริโภคที่อยู่ในสถานที่การขนส่งเข้าไปถึง ได้มีสินค้าหรือบริการตามที่ตนต้องการ เนื่องจากการขนส่งจะช่วยนำสินค้าจากแหล่งผลิตผ่านมือคนกลาง จนกระทั่งถึงมือผู้บริโภค (วิทยา สุฤทธิดำรง, 2559)

ระบบต้นทุนฐานกิจกรรม Stock and Lambert (2001) ได้อธิบายการวิเคราะห์ต้นทุนในงานด้านโลจิสติกส์ โดยมีเป้าหมายเพื่อเน้นการลดต้นทุนรวมมากกว่าที่จะลดต้นทุนในแต่ละกิจกรรม เนื่องจากการมุ่งเน้นลดต้นทุนเพียงกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งอาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนของกิจกรรมอื่นให้สูงขึ้นได้ ซึ่งในกิจกรรมต้นน้ำที่ศึกษาจะดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหา การขนส่ง การจัดเก็บปัจจัยในการผลิตและการส่งมอบสินค้า ซึ่งล้วนแต่เป็นกิจกรรมโลจิสติกส์

จากแนวคิดการพิจารณาเฉพาะต้นทุนรวมมีข้อบ่งชี้ที่ส่งผลให้ต้นทุนผลิตภัณฑ์ที่คำนวณได้บิดเบือนจากความเป็นจริง ด้วยเหตุนี้ Kaplan and Cooper (1988) ได้สนับสนุนแนวคิดต้นทุนฐานกิจกรรมทั้งในเชิงทฤษฎีและการประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ โดยแบ่งการดำเนินงานขององค์กรออกเป็นกิจกรรมต่างๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

1) การวิเคราะห์กิจกรรม 2) การระบุต้นทุนกิจกรรม 3) การระบุตัววัดผลการปฏิบัติงาน ต้นทุนต่อหน่วยของผลที่ได้ สัดส่วนเวลาที่ใช้และคุณภาพของผลที่ได้ 4) การระบุความเกี่ยวข้องของผลที่ได้ในแต่ละกิจกรรมและตัวผลิตภัณฑ์ ต้นทุน ซึ่งเป็นข้อมูลในการควบคุมและลดต้นทุนของกิจการ อีกทั้งใช้เป็นฐานในการคำนวณต้นทุนของกิจกรรมที่เกิดขึ้น 5) การระบุต้นทุนกิจกรรมกับสิ่งที่นำมาคิดต้นทุน ระบบต้นทุนฐานกิจกรรมเป็นวิธีที่ช่วยในการคำนวณต้นทุนของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ถูกต้องมากขึ้นกว่าระบบการคำนวณต้นทุนโดยใช้ระบบบัญชีทั่วไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการสังเคราะห์ของกรทบทวนงานวิจัยเพื่อวิเคราะห์แนวคิด วิธีการคำนวณของระบบต้นทุนฐานกิจกรรม การนำผลของงานวิจัยนี้ไปใช้ในงานวิจัยของคณะผู้วิจัย ดังนี้ รุธีร์ พนมยงค์

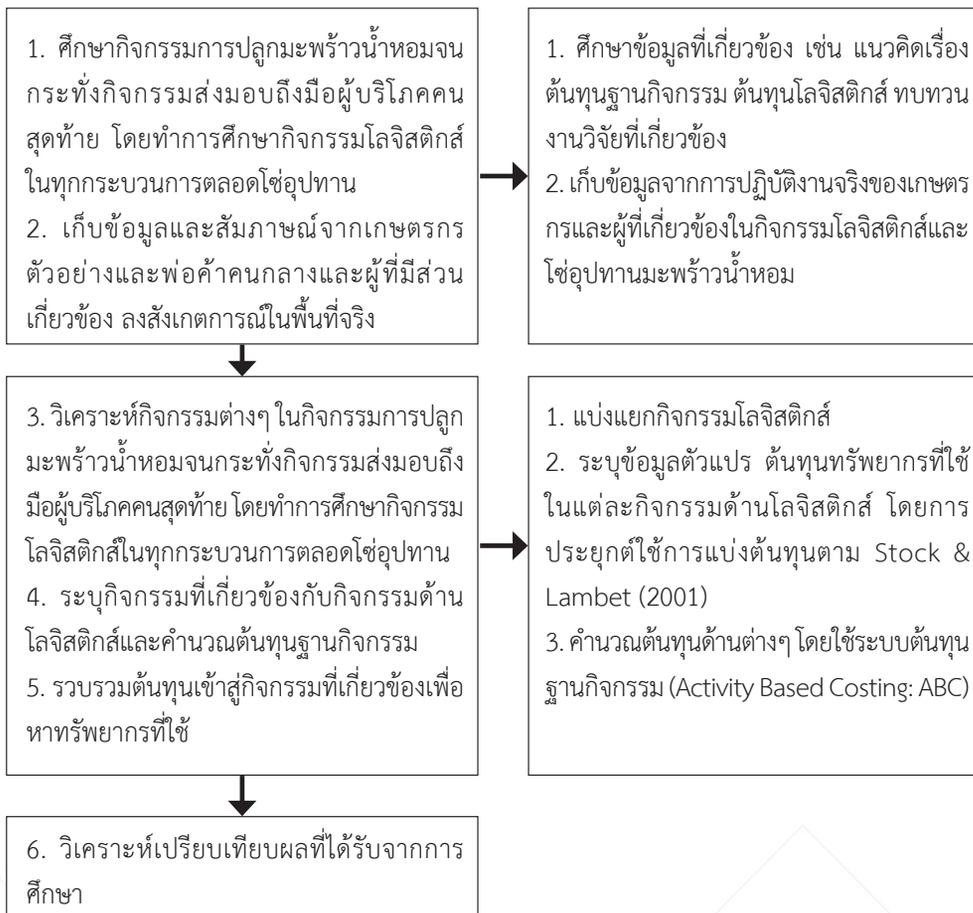
และคณะ (2547) ได้ทำการศึกษาการนำระบบต้นทุนฐานกิจกรรมที่เกิดขึ้นในการผลิตข้าวโพดหวานบรรจุกระป๋องโดยทำการศึกษาผู้ประกอบการอุตสาหกรรมการผลิตข้าวโพดหวานบรรจุกระป๋องมาใช้แสดงให้เห็นต้นทุนของแต่ละกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการผลิตและนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการต้นทุนและกำไรของผู้ประกอบการให้เพิ่มสูงขึ้น สอดคล้องกับธำรงเมฆโชหะ และคณะ (2551) ทำการศึกษาขององค์กรที่เลี้ยงโคนมในประเทศไทยใช้วิธีการดำเนินการวิจัยรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในกิจกรรมเป็นฐานของโซ่อุปทานพบว่า กระบวนการวิเคราะห์การเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ สินค้าและบริการที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมในโซ่อุปทานต่อเนื่องภายในองค์กรและภายนอกองค์กรสามารถทราบถึงค่าใช้จ่ายในแต่ละระดับตลาดที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทาน และรุจิรา เอี่ยมสำอาง (2552) ศึกษาต้นทุนกิจกรรมของเกษตรกรผู้รวบรวมผลผลิตและส่วนโรงคัดบรรจุวิธีการดำเนินการวิจัยทำการวิเคราะห์ต้นทุนโลจิสติกส์ 6 หมวด ประยุกต์ใช้กับระบบต้นทุนฐานกิจกรรมพบว่า ต้นทุนด้านการขนส่งและต้นทุนด้านการเคลื่อนย้ายผลผลิตในแปลงการผลิตมีต้นทุนสูงและขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการและขนาดของพื้นที่การผลิตที่แตกต่างกัน รวมถึงการศึกษาของศศิธร อ่อนสนธิ (2555) เกี่ยวกับกิจกรรมด้านโลจิสติกส์ของบริษัทจอห์นสันสันคอนโทรล แอนด์ ซัมมิท อินทีเรียส์ จำกัด ใช้วิธีการดำเนินวิจัยโดยการวิเคราะห์การลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์โดยใช้ระบบต้นทุนฐานกิจกรรม (ABC) และใช้แผนผังสายธารคุณค่า พบว่า การลดต้นทุนโลจิสติกส์ทำได้โดยการลดต้นทุนด้านทรัพยากร การลดต้นทุนกิจกรรมการบรรจุถุงพลาสติกหีบห่อ และการลดต้นทุนโดยการทำกิจกรรมร่วมกันซึ่งส่งผลให้บริษัทสามารถลดต้นทุนลงได้และเพิ่มผลกำไรขึ้น สอดคล้องกับสมพงษ์ ปัญญา ยิ่งยง (2553) ทำการศึกษากิจกรรมตั้งแต่ต้นน้ำจนกระทั่งเคลื่อนย้ายสินค้าจนถึงลูกค้าขนส่งไปตามศูนย์กระจายสินค้าตามภูมิภาคทั้ง 6 ศูนย์ โดยใช้วิธีการ

ดำเนินการวิจัยการวิเคราะห์ครอบคลุมกิจกรรมโดยระบบต้นทุนฐานกิจกรรมของผู้ให้บริการรับจ้างขนส่งพบว่า ศูนย์กิจกรรมการขนส่งสินค้ามีต้นทุนค่าใช้จ่ายสูงสุด ร้อยละ 86.26 เป็นต้นทุนของค่าน้ำมันเชื้อเพลิง โดยศูนย์กระจายนครราชสีมามีต้นทุนค่าใช้จ่ายในการกระจายสินค้าต่อชิ้นต่ำที่สุดและศูนย์กระจายสินค้าจังหวัดขอนแก่นมีค่าใช้จ่ายสูงที่สุด

กรอบในการวิเคราะห์

ระเบียบวิธีวิจัยเป็นแบบผสมระหว่างวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพโดยใช้เครื่องมือการวิจัยคือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีประชากร คือ เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวน้ำหอมที่ขึ้นทะเบียนในอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี จำนวน

76 ราย และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 19 ราย ประกอบด้วย เกษตรกร 9 ราย พ่อค้าคนกลาง 5 ราย และพ่อค้าปลีกรายย่อย 5 ราย โดยใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คณะผู้วิจัยนำแนวคิดเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนฐานกิจกรรมมาปรับประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นของแต่ละกิจกรรมการผลิตมะพร้าว น้ำหอมตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงกิจกรรมปลายน้ำ โดยนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรในด้านต่างๆ ของแต่ละกิจกรรมมาคำนวณตามวิธีการวิเคราะห์ต้นทุนฐานกิจกรรมที่เกิดขึ้นของต้นทุนด้านโลจิสติกส์ร่วมกับแนวคิดด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของ Stock & Lambert (2001) และจากการศึกษางานวิจัย (นราพันธ์ จันทร์กระจาย, 2560) ได้พัฒนาขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแสดงตามภาพ 1

ภาพ 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการสำรวจข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและสัมภาษณ์เชิงลึก ตลอดจนลงพื้นที่สังเกตการณ์จากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร จำนวน 9 ราย พ่อค้าคนกลาง 5 ราย และพ่อค้าปลีกรายย่อย จำนวน 5 ราย ผลการวิจัยพบว่า

1. การวิเคราะห์ต้นทุนต้นน้ำการปลูกมะพร้าว น้ำหอมเป็นกิจกรรมต้นน้ำที่จะนำผลผลิตเข้าสู่กระบวนการแปรรูป กิจกรรมนี้มีต้นทุน ได้แก่ ต้นทุนการซื้อต้นพันธุ์มะพร้าว เนื่องจากการส่งขายแบบการเหมาไร่จึงไม่มีต้นทุนค่าขนส่ง

ตาราง 1

ต้นทุนพันธุ์มะพร้าวน้ำหอม / ไร่

สวนมะพร้าวน้ำหอม	ราคา / ไร่
สวนที่ 1	(25×40) = 1,000
สวนที่ 2	(20×40) = 800
สวนที่ 3	(20×40) = 800
สวนที่ 4	(60×40) = 2,400
สวนที่ 5	(18×40) = 720
สวนที่ 6	(18×40) = 720
สวนที่ 7	(20×40) = 800
สวนที่ 8	(25×40) = 1,000
สวนที่ 9	(80×40) = 3,200
ต้นทุนพันธุ์ฯ เฉลี่ย	(31.77×40) = 1,271

การวิเคราะห์ต้นทุนพันธุ์มะพร้าวน้ำหอมของเกษตรกรแต่ละรายจะเห็นว่าราคาแตกต่างกัน มีสาเหตุจากหลายปัจจัย เช่น ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับแหล่งขายวัตถุดิบต้นพันธุ์ สายพันธุ์ของมะพร้าว ปริมาณการซื้อในแต่ละครั้ง เป็นต้น ต้นทุนพันธุ์มะพร้าวเฉลี่ยต้นละ 1,271 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.21 ของต้นทุนรวมทั้งหมด

การวิเคราะห์กระบวนการกลางน้ำที่เกี่ยวข้องกับการรับซื้อมะพร้าวน้ำหอมของพ่อค้าคนกลาง เกษตรกรที่จะนำผลผลิตเข้าสู่กระบวนการแปรรูปส่งโรงงานหรือการนำเข้าสู่ระบบตลาด กิจกรรมนี้มีต้นทุน ได้แก่ ต้นทุนค่าน้ำมัน ต้นทุนค่าจ้างลูกจ้าง

ตาราง 2

ต้นทุนผันแปร (กลางน้ำ)

รายการ	ราคา / ครั้ง
ค่าน้ำมัน	500 บาท / วัน
ค่าจ้างลูกจ้าง	400 บาท / คน

*(ถัวเฉลี่ยสถานประกอบการของพ่อค้าคนกลาง 5 ราย)

ผ่านการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI.) อยู่ในกลุ่ม 2 สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ต้นทุนเฉลี่ยของการรับซื้อมะพร้าว น้ำหอม ของพ่อค้าคนกลางต่อครั้งคิดเป็นต้นทุนเฉลี่ยค่าน้ำมัน ครั้งละ 500 บาท และมีต้นทุนเฉลี่ยค่าจ้างลูกจ้าง 400 บาทต่อคน ซึ่งการรับซื้อมะพร้าวแต่ละครั้งจะใช้ลูกจ้าง

4 คน รวมเป็นเงินค่าจ้าง 1,600 บาท คิดเป็นต้นทุน รวม 2,100 บาทต่อครั้ง ซึ่งในแต่ละเดือนจะสามารถ รับซื้อได้เฉลี่ยประมาณ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.96 ของต้นทุนรวมทั้งหมด

ตาราง 3

ต้นทุนการรับซื้อ (กลางน้ำ)

รายการ	ราคา / ครั้ง
ค่าน้ำมัน	400 บาท / วัน
ค่าซื้อมะพร้าว	150 บาท / ลูก (6 ลูก)

*(ถ้าเฉลี่ยสถานประกอบการของพ่อค้าคนกลาง 5 ราย)

ต้นทุนของการรับซื้อมะพร้าว น้ำหอมของ พ่อค้าคนกลางคิดเป็นต้นทุนค่าน้ำมันเฉลี่ยต่อครั้ง จำนวน 400 บาท และมีต้นทุนค่าซื้อมะพร้าวเฉลี่ย จำนวน 150 บาทต่อลูก ซึ่งการซื้อมะพร้าวแต่ละครั้งจะ

ใช้ประมาณ 6 ลูก รวมเป็นเงิน 900 บาท คิดเป็นต้นทุน รวม 1,300 บาทต่อครั้ง ซึ่งในแต่ละเดือนจะสามารถ รับซื้อได้ประมาณ 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.83 ของ ต้นทุนรวมทั้งหมด

ตาราง 4

ต้นทุนกิจกรรมโลจิสติกส์ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โซ่อุปทานมะพร้าว น้ำหอม

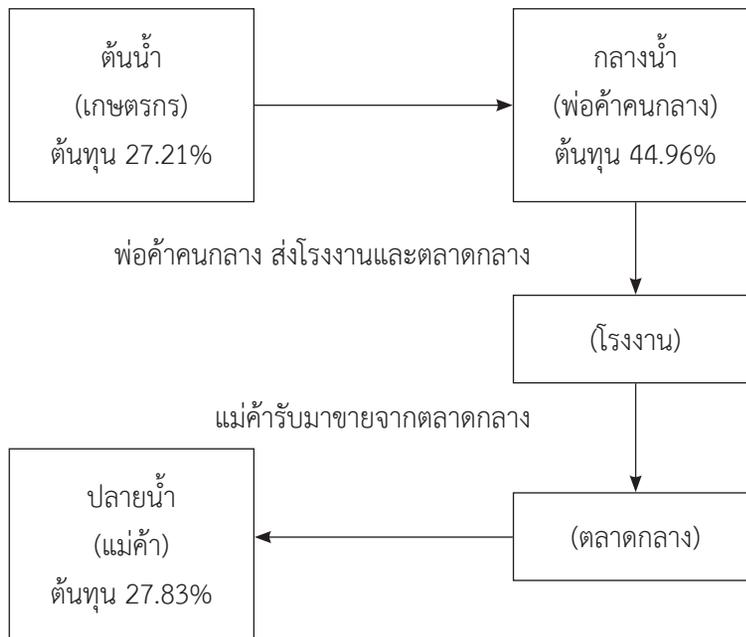
ต้นทุนโลจิสติกส์	ค่าร้อยละ
ต้นทุนโลจิสติกส์ต้นน้ำ	27.21
ต้นทุนโลจิสติกส์กลางน้ำ	44.96
ต้นทุนโลจิสติกส์ปลายน้ำ	27.83

แสดงการเปรียบเทียบการวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมโลจิสติกส์ ต้นทุนต้นน้ำคิดเป็นร้อยละ 27.21 ต้นทุนกลางน้ำคิดเป็นร้อยละ 44.96 ต้นทุนปลายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 27.83

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัยกระบวนการโลจิสติกส์และ โซ่อุปทานมะพร้าว น้ำหอม อำเภอดำเนินสะดวก

จังหวัดราชบุรี สามารถเขียนอธิบายเป็นแผนผัง โซ่อุปทานโดยการใช้การวิเคราะห์แบบ ABC (Activity Based Costing) สำหรับการวิเคราะห์ ต้นทุนตามฐานกิจกรรม คือ ต้นทุนต้นน้ำ คิดเป็น ร้อยละ 27.21 ต้นทุนกลางน้ำ คิดเป็นร้อยละ 44.96 ต้นทุนปลายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 27.83 สามารถ เขียนอธิบายรูปแบบตามกระบวนการของโซ่อุปทาน มะพร้าว น้ำหอม แสดงรายละเอียดตามภาพ 2

ภาพ 2 โซ่อุปทานมะพร้าวน้ำหอม

จากการวิเคราะห์พบว่า ต้นทุนกิจกรรมกลางน้ำเป็นต้นทุนสูงสุดส่งผลกระทบต่อโซ่อุปทานมะพร้าวตลอดโซ่อุปทานสูงตามมาด้วย แนวทางในการลดต้นทุนกิจกรรมโลจิสติกส์โดยการลดกิจกรรมของพ่อค้าคนกลางทำให้โซ่อุปทานมะพร้าว น้ำหอมให้สั้นลงโดยการเชื่อมกระบวนการที่ทำให้เกษตรกรใกล้ชิดผู้บริโภคให้มากขึ้น กระบวนการที่สามารถทดแทนพ่อค้าคนกลางคือการนำเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มช่องทางการตลาดในรูปแบบออนไลน์หรือช่องทางโซเชียลมีเดียหรือกระบวนการรวมกลุ่มเกษตรกร สร้างขีดความสามารถในการต่อรองและแบ่งปันทรัพยากรร่วมกัน การลดต้นทุนโดยบริหารจัดการการเก็บเกี่ยวแบบแบ่งปันแรงงานระหว่างสวนมะพร้าวในพื้นที่เดียวกัน มีลักษณะคล้ายการลงแขกจะช่วยในการลดต้นทุนแรงงานการเก็บมะพร้าวและการขนส่งภายในสวนส่งผลให้ต้นทุนการดำเนินการต่ำลงได้ก่อให้เกิดประโยชน์กับเกษตรกรผู้ปลูกอย่างเหมาะสมในอนาคต ทำให้มีการประสานความร่วมมือทำให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้

การบริหารจัดการต้นทุนด้านโลจิสติกส์จากต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ เกษตรกรสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการลดต้นทุนที่มากที่สุดได้ โดยเกิดการสูญเสียต้นทุนน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะในการทำการศึกษาค้างต่อไป

ในการบริหารจัดการต้นทุนโลจิสติกส์ควรเกิดจากความร่วมมือของทุกฝ่ายที่มีความเกี่ยวข้องข้องเพื่อสะท้อนให้เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว น้ำหอม ได้ตระหนักถึงว่าในอนาคตควรจะมีการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงกิจกรรมโลจิสติกส์ส่วนใดบ้าง เพื่อที่จะได้ทราบและสามารถลดต้นทุน เพื่อกำหนดราคาขายได้อย่างเหมาะสม และสามารถเพิ่มกำไรได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

เอกสารอ้างอิง

- กิตติศักดิ์ พูนสิน. (2546). การศึกษาโครงสร้างตลาดมะพร้าวอ่อนในระดับผู้ผลิต อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ปี 2544. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตรบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัครังค์ เมฆโหรา และคณะ. (2551). การวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานของเนื้อโคไทยในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- ธนากร เทียงน้อย. (2557). ระบบการผลิตมะพร้าวน้ำหอมในเขตที่ราบลุ่มภาคกลางและภาคตะวันตกของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาพืชสวน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นราพันธ์ จันทร์กระจาย. (2560). ต้นทุนโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการโรงสีในห่วงโซ่อุปทานข้าวอินทรีย์ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปฐมชัย คชะสุด และคณะ. (2560). การเพิ่มศักยภาพการผลิตมะพร้าวอ่อนเพื่อการส่งออกตลอดห่วงโซ่อุปทานในเขตพื้นที่จังหวัดราชบุรี. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 10(2), 531-545.
- รุจิรา เอี่ยมสอ้าง. (2552). การวิเคราะห์ต้นทุนโลจิสติกส์ของห่วงโซ่อุปทานข้าวโพดฝักอ่อน ในเขตจังหวัดนครปฐม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- รุจิรั พนมยงค์ และคณะ. (2547). การจัดการโลจิสติกส์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: เวลาดี.
- วิทยา สุหฤทต์ดำรง. (2559). การจัดการห่วงโซ่อุปทาน. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- ศศิธร อ่อนสนิท. (2555). การวิเคราะห์การลดต้นทุนโลจิสติกส์ โดยใช้ระบบต้นทุนฐานกิจกรรม (ABC) กรณีศึกษา : บริษัทจอห์นสัน คอนโทรล แอนด์ ซัมมิท อินทีเรียส์ จำกัด. *วารสารวิชาการศรีปทุมชลบุรี* 9(2), 115-122.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2556). ศูนย์ข้อมูลผลไม้: มะพร้าวน้ำหอม. ค้นจาก <http://www.oae.go.th/fruits/index.php/coconutdata>
- สมพงษ์ ปัญญาอึ้งยง. (2553). การวิเคราะห์ระบบต้นทุนฐานกิจกรรม: กรณีศึกษา ผู้ให้บริการรับจ้างขนส่ง. สารนิพนธ์นิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทางวิศวกรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอกชัย คุปตาวาทิน. (2559). แนวทางการลดต้นทุนโลจิสติกส์ กรณีศึกษา เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 9(2), 48-74.
- Kaplan, R. S., & Cooper, R. (1988). Measure cost right: Make the right decision. *Harvard Business Review* 107, 96-103.
- Stock, J. R., & Lambert, D. M. (2001). *Strategic logistics management*. USA: McGraw-Hill.